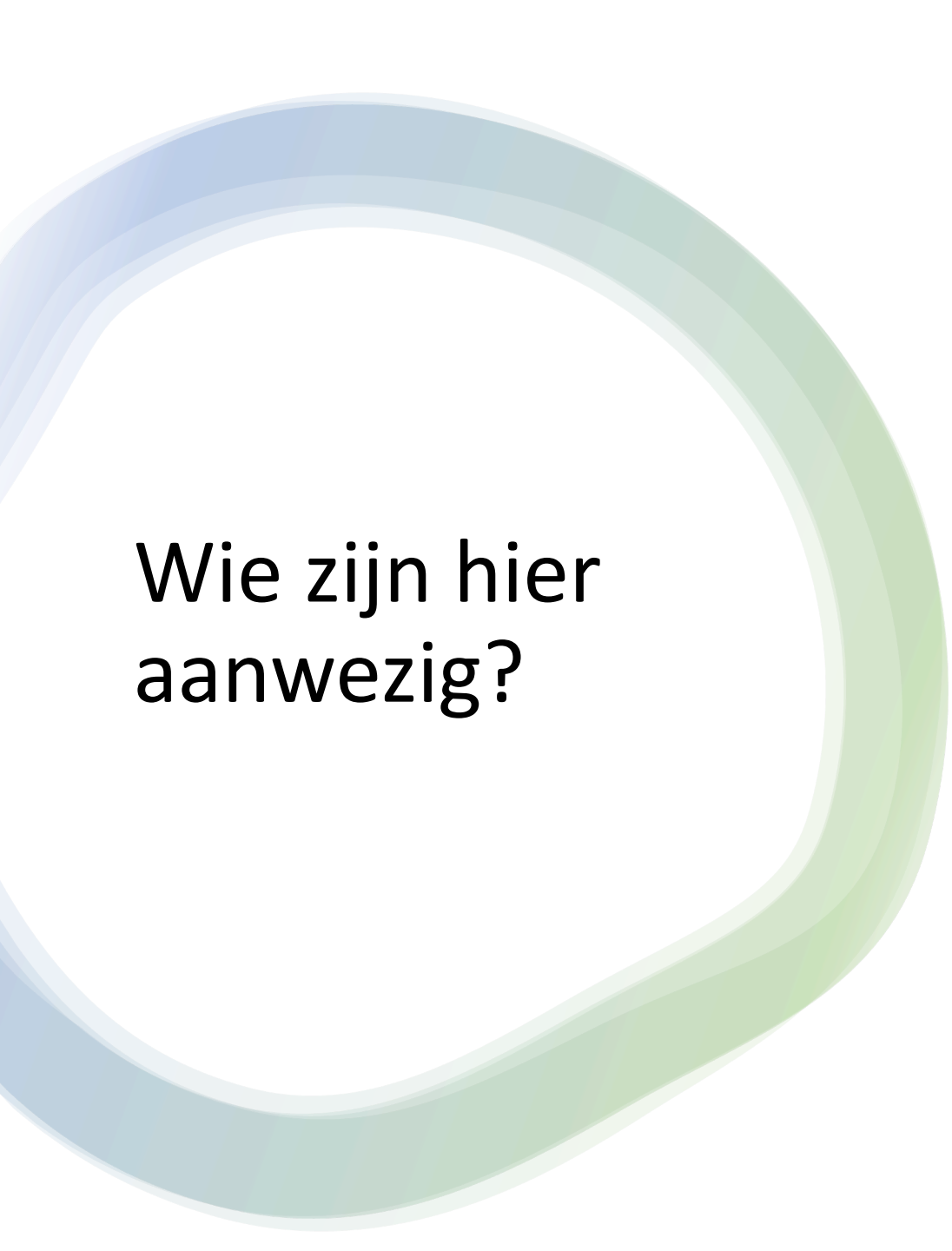

Masterclass

Zingeving in het sociaal domein

Rinske Boomstra

Veronique Vaarten

Wie zijn hier
aanwezig?

Je functie:
professioneel of vrijwillig?

Ben je bekend met aandacht voor
zingeving?

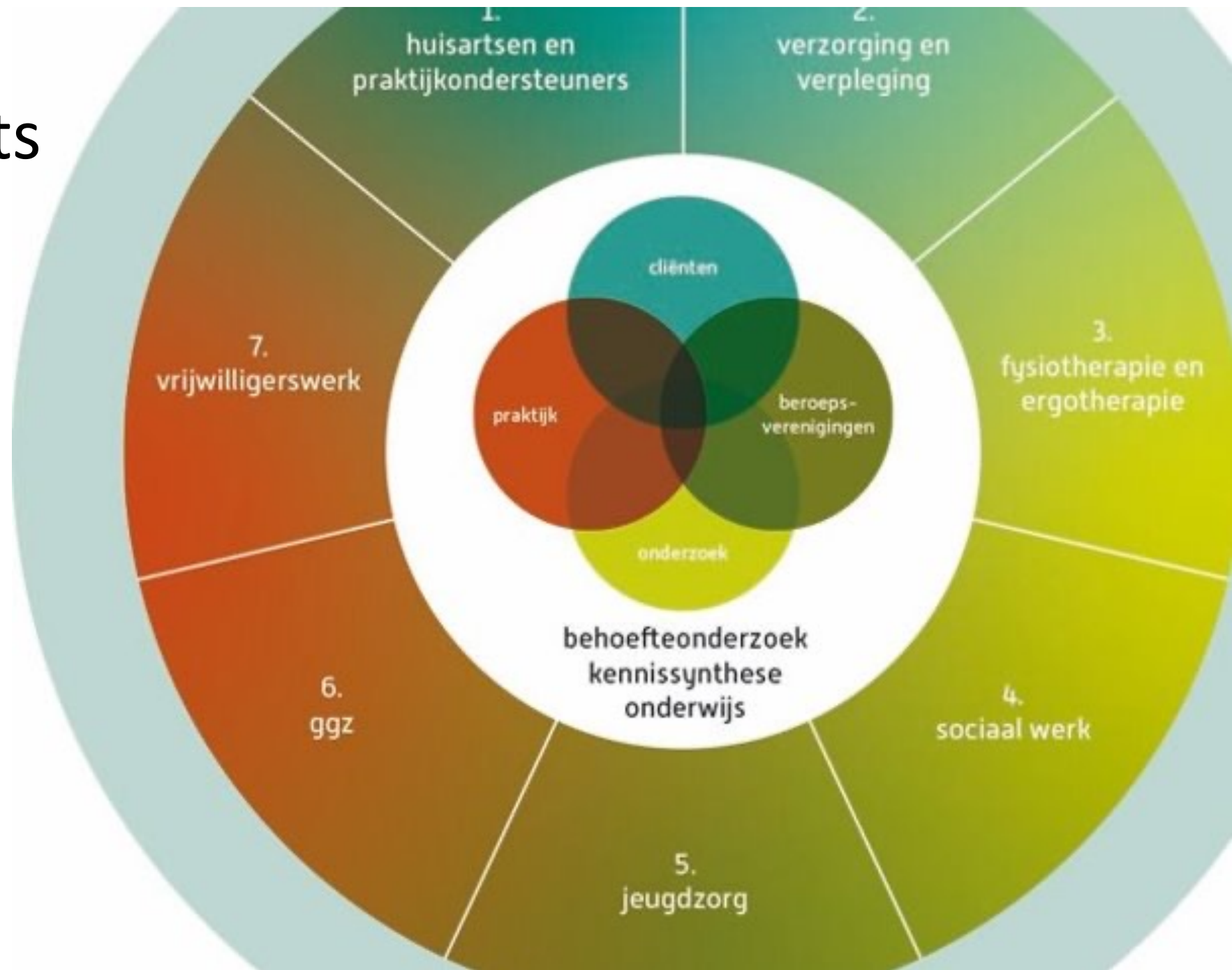
Werk je samen met anderen
rondom aandacht voor zingeving?

Zet je antwoord in de chat

Kenniswerkplaats Zingeving

Geestelijke
Verzorging thuis

Zorg voor
Zingeving thuis

Brancheproject Sociaal Domein

Versterken aandacht voor zingeving sociaal domein

- Behoeften aan zorg voor zingeving van bewoners in beeld
- Professionals kunnen signaleren, aandacht geven aan zingeving en begeleiden
- Professionals bekend met Centra voor Levensvragen en aanbod geestelijk verzorgers

Brancheproject Sociaal Domein

- Behoefteonderzoek
 - Kennissynthese
 - Onderwijsmodule
-
- Agora, BPSW, Questio, Wmo radar
-

Kennissynthese:
Zingevings-
ondersteuning
in het sociaal
domein

- Is aandacht voor zingeving een integraal onderdeel van het sociaal domein?
 - Zingevingsbehoeften en vragen van cliënten
 - Definitie zingeving
 - Inspirerende praktijkvoorbeelden
 - Voorlopige conclusies

Casus

Vrouw, 60 jaar

- Toeslagenaffaire
- Hartaanvallen, longontstekingen
- Eenzaamheid
- Bestaansonzekerheid/overleven

Het Goede Gesprek

- Verbinding met de buitenwereld
- Verbinding met zichzelf/eigenwaarde hersteld
- Gezondheid verbetert

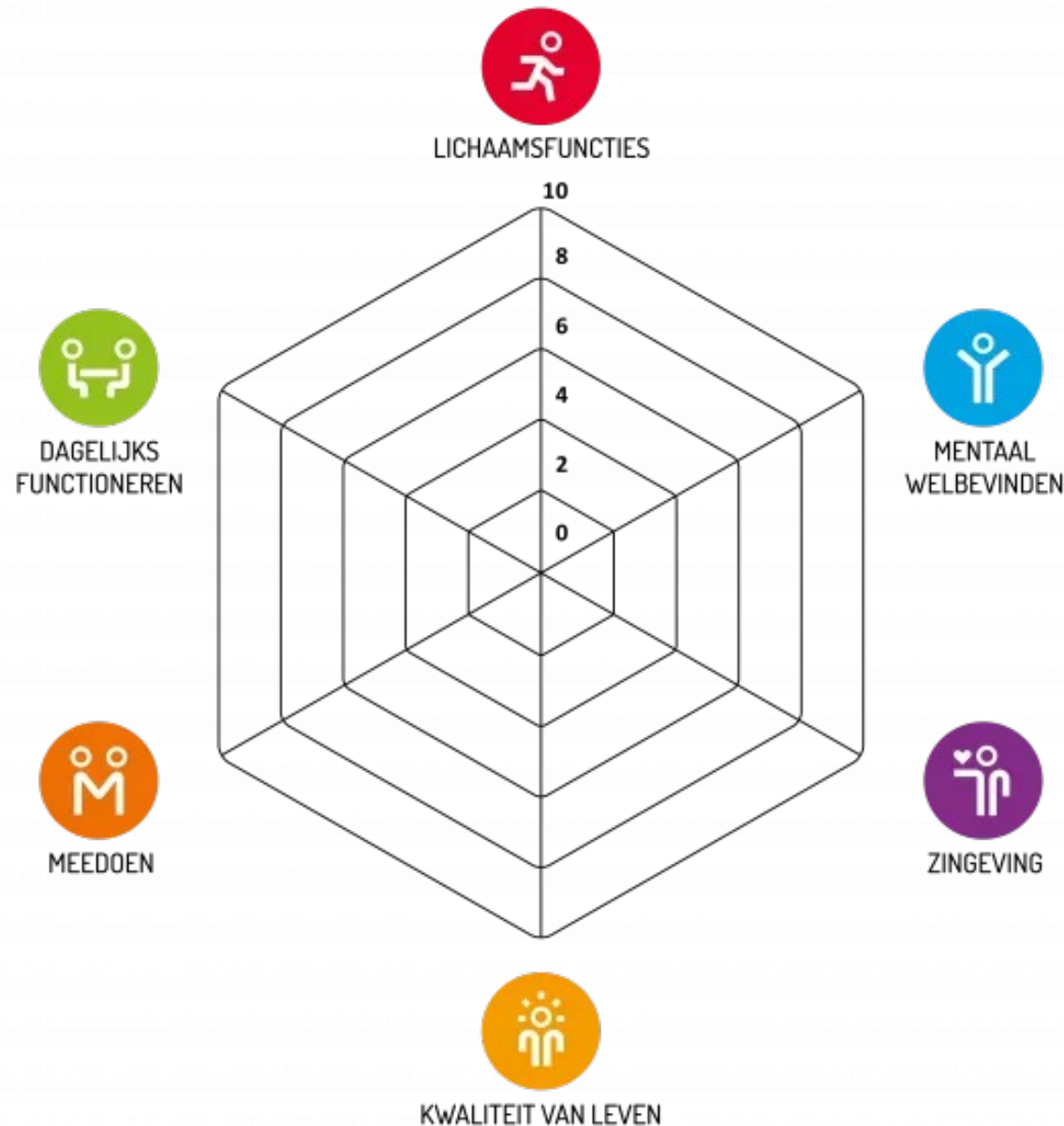
Opeenvolgende sociale problematiek (financiële problemen, uitsluiting, eenzaamheid) die aanleiding geeft tot zingevingsvragen

Behoeften aan zingeving (Derkx)

Zingeving behoeft = streefrichting

- Behoeft aan verbinding met waardevol doel (Doel)
- Behoeft eigen leven en handelen te zien als goed (Morele rechtvaardiging) inclusief van betekenis zijn voor anderen, samenleving
- Behoeft aan positieve zelfwaardering en erkenning (Eigenwaarde)
- Behoeft aan zeggenschap en effectief handelen (Competentie)
- Behoeft aan verklaring, ordening, samenhang (Begrijpelijkheid)
- Behoeft aan verbinding met anderen, contact, (Verbondenheid) erbij horen
- Behoeft van deel uitmaken van een groter geheel (Transcendentie)
- Behoeft aan verrassende, interessante momenten (Verwondering) in het leven

Positieve gezondheid

Zingeving als één van zes dimensies van gezondheid, naast o.m. dagelijks functioneren, mentaal welbevinden en lichaamsfuncties

Zingeving is
de essentiële
motor van
veerkracht

Aandacht voor zingevingsvragen: integraal onderdeel van sociaal werk?

- Zingevingsvraagstukken sociaal werkers: eenzaamheid, verlies, gebrek aan doelgerichtheid; financiële- en/of verslavingsproblemen, soms met onderliggende zingevingsvraag
- geen eenduidige manier van gespreksvoering over zingeving
- geen eenduidige opvatting of aandacht voor zingeving hoort bij het werk

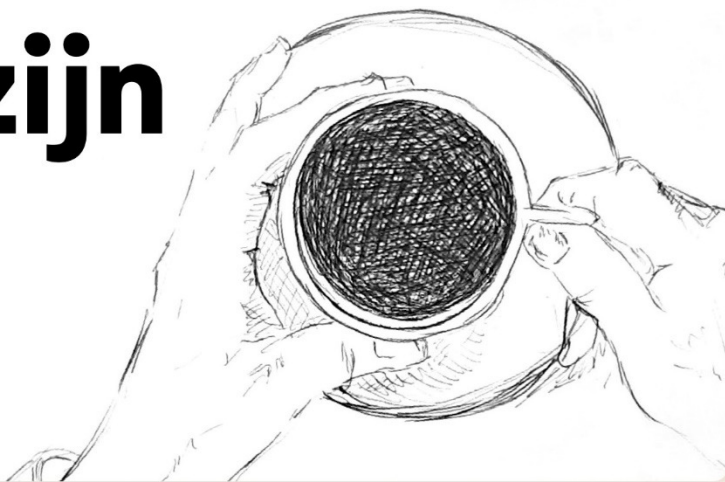
Bron: Merel Holman (2023) *'Zingevingsvraagstukken in het sociaal domein'*

The background features two large, decorative, curved lines. One line, in a light green color, starts at the top left and curves downwards towards the center. The other line, in a light blue color, starts at the top right and curves downwards towards the center. Both lines have a soft, blurred gradient effect.

Op zoek naar inspirerende
praktijkvoorbeelden
van zingevingszorg
in het sociaal domein

**Zingeving
is en blijft
onderdeel
van een
goed leven**

**Laten we
welzijn**

**ZonMw actieonderzoek
Zinsitief**
'Sensitief voor zingeving in
sociaal werk':
De zinagenda

Training met leerinterventie Van Betekenis tot het Einde, Versa (Welzijn Gooi en Vechtstreek)

Materialen Centrum voor Levensvragen Questio

Zakkaart

Drie grondhoudingen

bij het levensverhaal

Grondhoudingen

Luisteren

Zonderoordeel je meelevend verdiepen in iemands verhaal. Denk aan spiegeling, verheldering en verdieping.

Helpen

Samen met de ander wegen zien binnen diens referentiekader, aansluitend op haar/zijn behoefte.

Inspireren

De ander ondersteunen vanuit je eigen referentiekader. De behoefte van de ander blijft leidend.

Levenskunst

Levensverhaal¹

Verhaal uit je leven dat betekenis voor je heeft. Over de weg die je gaat, de keuzes die je ziet en maakt, hoe je terugkijkt en vooruit kijkt.

Levensvragen

Vragen bij je levensweg, bij keuzes en bij overmacht. Vragen over anders kijken en hoe verder te gaan.

Levensbeschouwing

Je eigen kijk op het leven. Dit kan ook een kijk zijn die je deelt met anderen.

¹) Voorbeeld van vier lagen in een levensverhaal:

- Feiten (Waar woon je?)
- Gevoelens (Hoe voel je je daar?)
- Identiteit (Wie ben je daar?)
- Betekenis (Wat betekent daar wonen voor je?)

Zakkaart

Drie grondhoudingen

bij het levensverhaal

Zorgrelaties

Persoonlijke relatie

Jij in een (zorg)rol tot alle kanten van jezelf: jij als kind, ouder, humanist, etc.

Interpersoonlijke relatie

Jij in een (zorg)rol tot een ander met alle kanten daaraan, zoals gelijkwaardige ongelijkheid.

Achtergrondrelatie

Jij in een (zorg)rol tot derden op de achtergrond. Welke invloed oefenen derden in stilte uit?

Voor meer informatie

www.cvl-flevoland.nl/educatie

Samenwerkingsverband Wmo radar & Stichting Mara

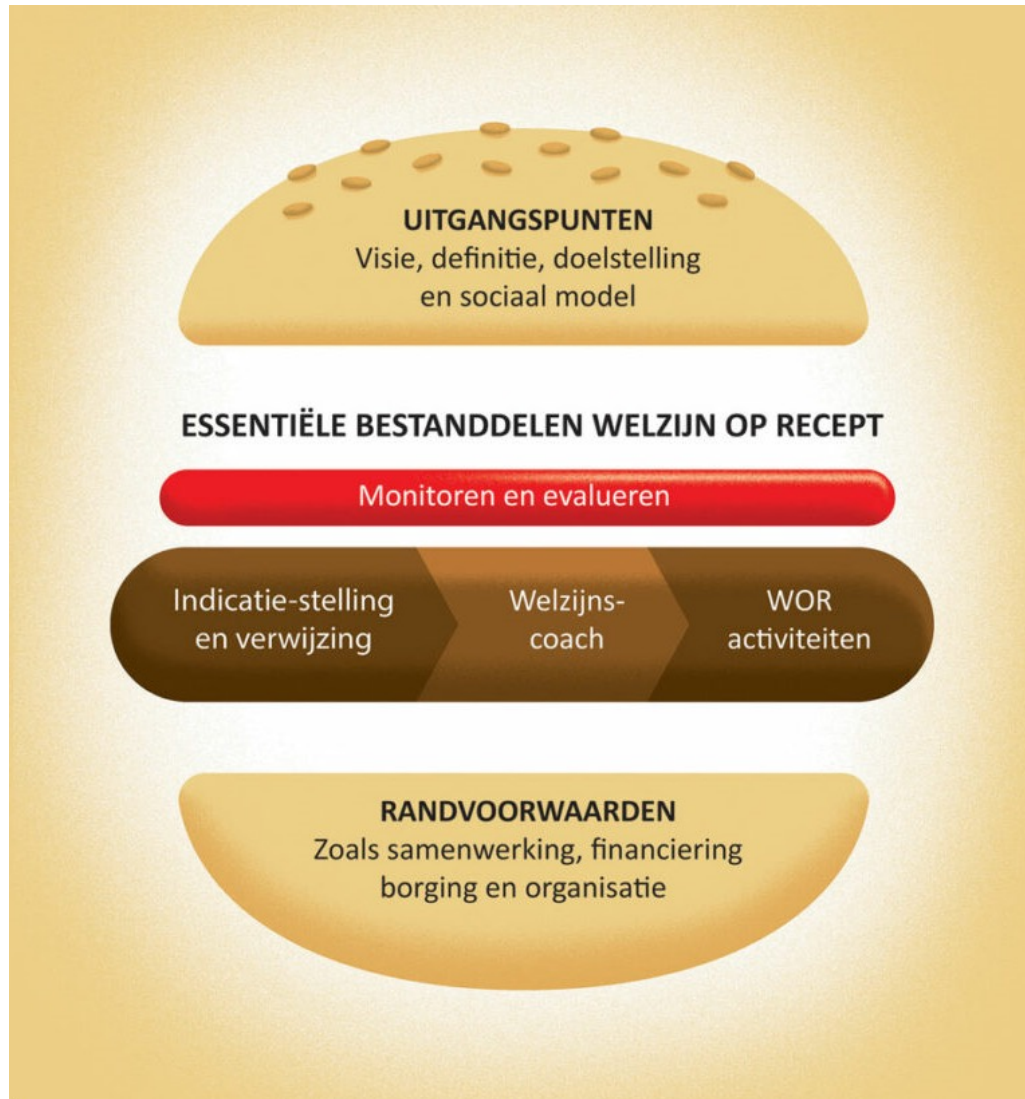

Interventie: Krachtwerk

- Ondersteuning bij herstel, focus op meedoen, erbij horen, ertoe doen, zijn wie je wilt zijn
- Onderdeel regulier onderwijs, bijv. HBO social work
- Effectiviteit interventie onderbouwd door internationale literatuur

Samenwerkingsverband: Welzijn op Recept

Voorlopige conclusies: competenties

- Sociaal werkers: praktische aanpak (**doen**: met focus op herstel);
Geestelijk verzorgers: tijd en ruimte voor existentiële levensvragen (**zijn**: focus op stilstaan bij pijn van verlieservaringen in het levensverhaal).
- Sociaal werkers en geestelijk verzorgers:
andere taal voor zelfde type problematiek die voortkomt uit breuk- en verlieservaringen: sociaal werkers onbewust bekwaam
- Voor goede begeleiding: beide competenties nodig

Voorlopige conclusies: Wat kunnen sociaal werkers leren van geestelijk verzorgers?

- Aandacht voor breuklijnen in eigen levensverhaal
- Aandacht voor eigen verlies, afscheid nemen en rouw
- Stilstaan bij eigen zingelevingsvragen

Voorlopige conclusies: Wat kunnen geestelijk verzorgers leren van sociaal werkers?

Oog hebben voor de opeenvolgende sociale problematiek (eenzaamheid, verhuizing, scheiding, etc) die aanleiding geeft tot zingevingsvragen, waar praktische ondersteuning voor mogelijk is voor herstel.

Voorlopige conclusies: Samenwerking sociaal werkers en geestelijk verzorgers

Voorlopige conclusies & aanbevelingen

Succesfactoren:

- Interprofessionele samenwerking
- Ambassadeurs Zingeving
- Overdraagbaarheid (kennis, materialen en tools op toegankelijke en erkende kennisbanken)

Stelling en vraag

Stelling: Zingevingsondersteuning is een integraal onderdeel van sociaal werk

Vraag: Wat doe jij zelf aan zingevingsondersteuning en wanneer verwijs je door of consulteer je de geestelijk verzorger?

(Antwoord vanuit breakout in de chat)

Bedankt